

บทที่ 2

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ทักษะคิดของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้อาศัยทฤษฎีและแนวความคิดดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีทางทัศนคติ
2. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

1. ทฤษฎีทางทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

Gordon Allport กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสภาวะที่มีก่อนการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมซึ่งหมายถึง สภาพของความพร้อมทางด้านจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่จะ กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Gordon Allpor : 1935: 810 – 824)

ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงที่เรียนรู้เพื่อให้มีเพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Schiffman and Kanuk. 1994 : 657)

สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็นที่มีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ¹

1. องค์ประกอบทางด้านความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นส่วนที่แสดงถึง ความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อ (Beliefs) ที่ผู้บริโภคมี่ต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนของความเข้าใจเป็นส่วนประกอบแรก ซึ่งก็คือความรู้และการรับรู้ที่ได้รับจากการผสมกับประสบการณ์โดยตรงต่อทัศนคติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหลายแหล่งข้อมูล ความรู้และผลกระทบท่อการรับรู้นี้จะกำหนดความเชื่อถือ ซึ่งหมายถึงสภาพด้านจิตใจที่สะท้อนความรู้เฉพาะอย่างของบุคคลและมีการประเมินเกี่ยวกับความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนที่สะท้อนถึงอารมณ์ (Emotion) หรือ ความรู้สึก (Feeling) ของผู้บริโภคที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สภาพการณ์อารมณ์ จะสามารถเพิ่มประสบการณ์ด้านบวก (Positive) หรือด้านลบ (Negative) ซึ่งประสบการณ์จะมีผลกระทบด้านจิตใจ วิธีปฏิบัติที่ใช้วัดการประเมินผลอาศัยเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ ดีหรือไม่ดี เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นส่วนที่สะท้อนถึงความน่าจะเป็นหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรม การปฏิบัติ หรือ ปฏิกริยา หรือปฏิกริยาของผู้บริโภค ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งหนึ่ง

ประเภทของทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติเชิงบวกหรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึก อารมณ์ จากสภาพจิตใจ ได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงานองค์กร สถาบัน การดำเนินงานขององค์กรและอื่น ๆ
2. ทัศนคติเชิงลบหรือไม่ดี คือทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางลบ ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลง ระแวง สงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใด บุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือ หน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ
3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

2. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป รายละเอียดมีดังนี้

สาเหตุที่มีการนำ พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 มาบังคับใช้แทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285

เนื่องจากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 285 ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีหลักการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีหลายประการที่ยังไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการบัญชีและการจัดทำบัญชีในปัจจุบันรวมทั้งไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติที่เป็นสากล จึงได้มีการนำ พ.ร.บ.

การบัญชี พ.ศ. 2543 มาบังคับใช้แทน ซึ่ง พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้งบการเงินของผู้ที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีของบางกิจการไม่ต้องรับการ ตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จึงทำให้ช่วยแก้ปัญหาผู้สอบบัญชีประเภทที่ รู้จักกันดีในนาม “มือปืนรับจ้าง” ได้ตามสมควร อีกทั้ง พ.ร.บ. การบัญชีได้กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้จัดทำบัญชีของธุรกิจ ประเภทต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะ ประเภท และขนาดของกิจการ เช่น ธุรกิจขนาดใหญ่หรือธุรกิจที่มีการนำหลักทรัพย์ออกจำหน่ายแก่ สาธารณชนก็ควรมีผู้จัดทำบัญชีที่มีคุณสมบัติสูงกว่าผู้จัดทำบัญชีของธุรกิจในครอบครัว เป็นต้น

เนื้อหาสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 สรุปได้เป็น 2 ส่วนดังนี้²

-หลักการของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

1. แก้ไขหลักการจากเดิมที่กำหนดให้ธุรกิจทั้งนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่ ประกอบธุรกิจตามประเภทที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดต้องจัดทำบัญชีเป็นกำหนดให้เฉพาะนิติบุคคล เท่านั้นที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีและเพิ่มกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ด้วยบุคคลธรรมดาและห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนไม่ต้องจัดทำบัญชีเว้นแต่รัฐมนตรีจะออก ประกาศ ให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

2. กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของธุรกิจโดย แบ่งแยกหน้าที่และ ความรับผิดชอบระหว่างผู้ทำบัญชีและผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีให้ชัดเจน ซึ่งมีการเพิ่ม โทษจากกฎหมายเดิม โดยบทกำหนดโทษมีทั้งโทษปรับและจำคุก สำหรับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ ทำบัญชีที่กระทำความผิด

3. ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไข ของการเป็นผู้ทำบัญชี รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชีใน เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานการบัญชี และข้อคิดเห็นของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและสถาบันวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย

4. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง ยกเว้นให้งบการเงินของผู้มีหน้าที่ จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุน สิ้นทรัพย์ หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือ ทุกรายการไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวงไม่ต้องรับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต

² http://www.moc.go.th/thai/dcr/thai/legis_acc.htm

5. ลดภาระของธุรกิจในการเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีจาก 10 ปี เหลือ 5 ปี เว้นแต่ ในกรณีที่จำเป็นในการตรวจสอบบัญชี อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้เกิน 5 ปี แต่ต้องไม่เกิน 7 ปี

6. กำหนดให้การจัดทำบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และมีการรับรองมาตรฐานการบัญชีที่ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยกำหนดขึ้น ซึ่งคณะกรรมการควบคุม การประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้วเป็นมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมาย

-สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

1. กำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

กำหนดให้เฉพาะนิติบุคคลเท่านั้นที่มีหน้าที่จัดทำบัญชี และกำหนดให้กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีด้วย โดยกำหนดวันเริ่มทำบัญชีของนิติบุคคลต่าง ๆ ไว้ด้วยดังนี้

ประเภทนิติบุคคล

- ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
- บริษัทจำกัด
- บริษัทมหาชนจำกัด

วันเริ่มทำบัญชี

วันที่ได้รับการจดทะเบียน
เป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย

- นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย ต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

วันที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

- กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

วันที่ได้เริ่มต้นประกอบกิจการ

สำหรับบุคคลธรรมดาและห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียน ไม่ต้องจัดทำบัญชี เว้นแต่รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะออกประกาศให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ซึ่งเมื่อเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแล้วจะต้อง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับวันเริ่มทำบัญชีครั้งแรก และวิธีการจัดทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือ ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนนั้นตามที่อธิบดีกำหนด

2. กำหนดความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี

กำหนดความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบ ระหว่างผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ทำบัญชีอย่างชัดเจน ดังนี้

2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หมายถึง ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชี โดยมีหน้าที่ตามกฎหมายดังนี้

2.1.1 ต้องจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดนับแต่วันเริ่มทำบัญชี

2.1.2 ต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อให้บัญชี ที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตาม ความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี ซึ่งมาตรฐานการบัญชี หมายถึงหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีได้มีมติให้ประกาศใช้แล้ว เป็นมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

2.1.3 ต้องปิดบัญชีและจัดทำงบการเงินโดยมีรายการย่อตามที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของรัฐมนตรี พร้อมทั้งยื่นงบการเงินต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำห้องที่ซึ่งงบการเงิน หมายถึง รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะ รายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

2.1.4 ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเว้นแต่ งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่มีทุน สิ้นทรัพย์ หรือรายได้ รายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการไม่เกินที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ไม่ต้องจัด ให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบการเงินได้

2.1.5 ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการหรือสถานที่ ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ โดยเก็บไว้เป็นเวลา ไม่น้อยกว่า 5 ปี ทั้งนี้อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีสำหรับกิจการบางประเภทเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้เกินห้าปีแต่ต้องไม่เกินเจ็ดปีได้

2.1.6 ต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด โดยต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีดังกล่าว ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่มี

ความจำเป็นอธิบดีโดยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีจะขยายกำหนดระยะเวลาออกไปอีกได้แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี ถ้าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้

2.1.7 มีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริง และถูกต้องตามกฎหมาย

2.2 ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม โดยผู้ทำบัญชีจะต้องมีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดี ประกาศกำหนด ทั้งนี้หากผู้ใดเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไม่ น้อยกว่าห้าปี แต่ไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่อธิบดีกำหนด หากประสงค์ที่จะเป็นผู้ทำบัญชีตาม พระราชบัญญัตินี้ต่อไป ให้ผู้ทำบัญชานั้นแจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อผู้นั้นเข้ารับการอบรมและสำเร็จการอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดแล้ว ให้ผู้นั้นเป็นผู้ทำบัญชีต่อไปได้เป็นเวลาแปดปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนี้

2.2.1 ต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน ในการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชานั้น อธิบดี มีอำนาจประกาศกำหนดข้อยกเว้นให้ผู้ทำบัญชีไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่ง

2.2.2 ในการลงรายการบัญชี ผู้ทำบัญชีต้องลงรายการเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศ ให้มีภาษาไทยกำกับหรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้รวมทั้งต้องเขียน ด้วยหมึก พิมพ์ดีด ติพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในการทำงานเดียวกัน

3. กำหนดอำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

กำหนดให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจตรวจสอบบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี โดยมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชี หรือสถานที่รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี รวมทั้งมีอำนาจส่งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หรือผู้ทำบัญชีมาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีรวมทั้งเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้

4. บทกำหนดโทษ

ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องรับโทษตามลักษณะความผิด ซึ่งโทษมีทั้งโทษปรับและ จำคุก และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องมีโทษปรับรายวันจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง เช่น

กรณี	บทกำหนดโทษ	ผู้ที่ต้องรับโทษ
- ไม่จัดให้มีการทำบัญชีตามหน้าที่ ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด และตามวันเริ่มทำบัญชีที่กำหนด	ปรับไม่เกินสามหมื่นบาทและปรับรายวันอีก ไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่จัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินภายในเวลาที่กำหนด	ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่จัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่ส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้อง	ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่จัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็น ผู้มีคุณสมบัติตามวิธีที่กำหนด	ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ไม่จัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี	ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท	ผู้กระทำความผิด

กรณี	บทกำหนดโทษ	ผู้ที่ต้องรับโทษ
- ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น หรือทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี	- จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ - จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	ผู้กระทำความผิด ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
- ลงรายการเท็จ แก้ไข ละเว้นการลงรายการ ในบัญชี หรืองบการเงิน หรือ แก้ไขเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี เพื่อให้ผิดความเป็นจริง	- จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ - จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ผู้กระทำความผิด ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University